

Izvještaj o aktivnostima HZN-a koje se odnose na mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) u 2024. godini

Članstvo MSP-a u HZN-u

Broj članova iz redova MSP-a u 2024. godini: 116
Broj predstavnika MSP-a u HZN/TO-ima: 469
Broj HZN/TO-a u kojima rade predstavnici MSP-a: 117

Prava MSP-a, članova HZN-a:

- sudjelovanje u radu tehničkih odbora HZN-a
- uključivanje u rad tehničkih tijela europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju
- besplatan uvid u nacрте norma
- utjecaj na sadržaj budućih norma
- popust od 20 % na kupnju norma, usluge, seminare.

Kontaktна točka за MSP

<https://www.hzn.hr/hr/kontaktna-tocka-za-msp-2862/2862>

e-pošta: msp@hzn.hr, normoteka@hzn.hr

telefon: 01 6106 051

Kontaktна točka за MSP uspostavljena je s ciljem pružanja izravne i prilagođene podrške MSP-u o normama i normizaciji na nacionalnoj razini uspostavio. Poslovi Kontaktne točke за MSP organizirani su u normoteci HZN-a, koja je informacijska, dokumentacijska i komunikacijska središnjica HZN-a i jedinstveno mjesto u Republici Hrvatskoj koje raspolaže zbirkama hrvatskih (HZN), međunarodnih (ISO, IEC) i europskih (CEN, CENELEC, ETSI) norma. Na zahtjev korisnika moguće je ostvariti i uvid u njemačke (DIN) te granske američke norme (ASTM). Osim besplatnog uvida u norme iz fonda, korisnicima su na raspolaganju alati за pretraživanje podataka o normama (NAUTOS) te stručna pomoć djelatnika. Normoteka svojim fondom, aktivnostima i uslugama pridonosi boljemu uključivanju hrvatskih predstavnika MSP-a u normizacijske aktivnosti na nacionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini. Osim besplatnog uvida u sve normativne dokumente iz fonda normoteke, u besplatne usluge normoteke HZN-a ubraja se i informiranje korisnika telefonom ili e-poštom o normama i prednostima primjene norma, kao i aplikacijama HZNacrti i HRN4You. Tijekom 2024. godine iz kategorije MSP-a normoteku HZN-a posjetilo je 54 predstavnika, telefonski je odgovoreno na oko 1000 upita, a e-poštom na 370 upita.

Tijekom 2024. godine na mrežnim stranicama HZN-a ažurirane su informacije o aktivnostima HZN-a за MSP, aktivnostima europskih i međunarodnih organizacija за normizaciju за MSP, objavljena su događanja i publikacije за MSP s ciljem poboljšanja zastupljenosti MSP u nacionalnim normizacijskim aktivnostima te veće primjene norma njihovu u poslovanju.

Pristup nacrtima norma (aplikacija HZNacrti)

<http://hznlive.67bricks.com/>

Sustav komentiranja nacрта norma - HZNacrti namijenjen je prije svega malim i srednjim poduzećima (MSP) kojima se putem ovog alata olakšava sudjelovanje u aktivnostima nacionalne normizacije i procesu izrade hrvatskih norma (HRN, HRN EN). Svim

zainteresiranim korisnicima omogućen je besplatan pristup te mogućnost čitanja i davanja komentara na nacrt norme za vrijeme trajanja javne rasprave. Tijekom 2024. godine u aplikaciju je učitano 958 nacrt norma.

Repozitorij hrvatskih norma (aplikacija HRN4You)

<https://repozitorij.hzn.hr/>

Tijekom 2024. u sustav HRN4You učitane su 1595 hrvatske norme prema dinamici objava u HZN e-Glasilu, a u skladu sa svim propisanim zahtjevima koji se odnose na zaštitu autorskih prava na norme. Pravo na pristup normama u sustavu ima više od 10 000 korisnika, od čega oko 2 000 iz redova MSP-a. Aplikacija HRN4You omogućava čitanje hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata nastalih kao rezultat normizacijskog procesa u HZN-u, a trenutačno sadrži više od 58 000 (vrijedećih i povučenih) hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata. Pretplata na repozitorij ostvaruje se u skladu s [Cjenikom norma i usluga HZN-a](#). Repozitorij hrvatskih norma HRN4You neprekidno se unapređuje novim funkcijama i mogućnostima, kako s korisničke tako i s administrativne strane.

Sudjelovanje u europskome Projektu prevođenja harmoniziranih europskih norma

Tijekom 2024. godine u sklopu Projekta prevođenja harmoniziranih europskih norma objavljeno je 10 harmoniziranih europskih norma na hrvatskome jeziku. HZN je u ovom Projektu sudjelovao na temelju Uredbe (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji s ciljem da se MSP omogući da u cijelosti imaju koristi od razumijevanja i primjene europskih normi, da se ojača kohezija sustava europske normizacije te osigura pravedan i transparentan pristup europskim normama za sve sudionike na tržištu Unije.

Sudjelovanje u radu europske radne skupine za MSP (CEN/CENELEC SME WG)

9. travnja 2024. održan je treći sastanak radne skupine CEN/CENELEC SME WG u mandatu 2022.-2025. na kojem se razgovaralo o strateškim i političkim prioritetima od posebne važnosti za SME-WG. Tijekom sastanka najavljena je konferencija *Education on standardisation in Europe*, koja se održala 17 i 18 lipnja 2024. u Delftu (Nizozemska). Ovu konferenciju organizirali su HLF *Workstream 1*, Tehnološko sveučilište u Eindhovenu, CEN-CENELEC i DIGITALEUROPE, a na konferenciji su u ime HZN-a sudjelovale dvije predstavnice. Više informacija dostupno je na poveznici: <https://www.aanmelder.nl/hlf-edu/home>

Također, na sastanku je najavljena objava izvješća i niza preporuka koje je izradio HLF *Workstream 3* o uključenosti u nacionalnu normizaciju. Više informacija dostupno je na poveznici: <https://www.cencenelec.eu/news-and-events/news/2024/brief-news/2024-10-16-hlf-reports/>

Suradnja s Ministarstvom gospodarstva i udruženjima MSP (HGK, HUP, HOK)

HZN je tijekom 2024. godine sudjelovao u radu radne skupine za pripremu Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava „Potpora poduzećima za certifikaciju proizvoda i uvođenje sustava upravljanja“ Ministarstva gospodarstva koje je Ministarstvo gospodarstva objavilo 23. prosinca 2024. godine u okviru Programa konkurentnosti i kohezija 2021.-2027. Cilj Poziva je pružanje potpore MSP-ovima kako bi povećali međunarodnu konkurentnost ocjenjivanjem sukladnosti i certifikacijom proizvoda, usluga ili procesa u skladu sa zahtjevima međunarodno priznatih normi ili certifikacijskih shema, odnosno olakšati pristup međunarodnom tržištu i povećati konkurentnost MSP-ova kroz dostizanje primjenjive razine

međunarodno priznatih normi i standarda kao i sustava upravljanja, kojima se dokazuje razina kvalitete i sigurnosti u razmjeni roba i usluga te pridonosi povjerenju kupaca. Sudjelovanje HZN-a u radu radne skupine bila je dobra prilika za suradnju i razmjenu iskustava s tijelima državne uprave (MINGO) kao i udruženja koje predstavljaju MSP (HGK, HOK, HUP).

HZN osigurao besplatan pristup harmoniziranim normama prema Odluci Suda Europske unije

5. ožujka 2024. godine Sud Europske unije (ECJ) donio je presudu u predmetu C-588/21 P o javnom pristupu četirima usklađenim normama u skladu s Uredbom 1049/2001. Presudom se ne dovodi u pitanje da usklađene norme podliježu zaštiti autorskog prava. Na temelju ove presude, u dogovoru s europskim organizacijama za normizaciju svi su nacionalni članovi CEN-a i CENELEC-a osigurali besplatan pristup normama prema zahtjevima Europske Komisije. Više informacija dostupno je na poveznicama: <https://harmonizedstandards.eu/>, <https://has.hzn.hr/>

Sudjelovanje na Balkanskoj konferenciji

4. i 5. srpnja 2024. godine, Slovenski institut za normizaciju (SIST) bio je domaćin Balkanske konferencije. Događaj je okupio predstavnike nacionalnih tijela za normizaciju iz balkanskih zemalja, uključujući Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Hrvatsku, Kosovo, Crnu Goru, Sjevernu Makedoniju i Rumunjsku. Sudionici su razmjenjivali najbolje prakse, raspravljali o zajedničkim izazovima te prikazivali kako pojedina nacionalna tijela djeluju i promoviraju važnost norma. Tijekom konferencije održani su tematski paneli s ciljem razmjene najboljih praksi. Predstavnici pojedinih nacionalnih tijela za normizaciju dijelili su iskustva s uspješnim projektima i inicijativama koje su pridonijele podizanju svijesti o važnosti norma među MSP-ovima i širom javnosti. Tom je prilikom predstavnica HZN-a, voditeljica Odsjeka poslova normoteke i Kontaktne točke za MSP održala izlaganje pod naslovom: *How to include SMEs, consumers, environmental organizations and trade unions in standardization processes*.

Obilježavanje Svjetskog dana norma

U tjednu od 14. do 18. listopada 2024. godine u kojem se obilježava Svjetski dan norma, Hrvatski zavod za norme organizirao je Dane otvorenih vrata. Zainteresirani građani imali su priliku bez najave posjetiti Normoteku, u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu svaki dan, između 11:00 i 14:00 sati te dobiti informacije o normama iz njihovog područja interesa, pregledavati norme te kupiti ili naručiti po posebnim cijenama. U ovom su razdoblju svi posjetitelji normoteke i oni koji su naručili hrvatske norme putem obrasca na e-adresi: prodaja@hzn.hr ostvarili popust od 20 % na cijenu hrvatskih norma, koji se mogao kombinirati s postojećim popustima navedenim u članku III. [Cjenika norma i usluga HZN-a](#).

Održano predavanje za članove tehničkih odbora HZN-a

12. studenog 2024. godine održano je predavanje za nove članove tehničkih odbora HZN-a. Predavanju je prisustvovalo 22 člana TO-a iz institucija prijavljenih u članstvo HZN-a. Članovi su upoznati s aktivnostima i ulogom HZN-a te prednostima u radu u HZN/TO-ima, načinom rada u tehničkim odborima HZN-a, Unutrašnjim pravilima za normizaciju (UPN), s posebnim osvrtom na UPN 5, Osnivanje i rad tehničkih odbora, radom i uslugama normoteke i e-alatima za korisnike. Na predavanju su sudjelovali i članovi HZN-a iz redova MSP-ova.

Obilježen Europski tjedan maloga i srednjega poduzetništva

Od 25. do 29. studenoga 2024. HZN Kontaktna točka za MSP, organizirala je Tjedan otvorenih vrata HZN-a s ciljem podizanja svijesti MSP-a o važnosti normizacije za konkurentnost i održiv rast na europskom tržištu. U ovom su razdoblju svi posjetitelji normoteke i oni koji su naručili hrvatske norme putem obrasca na e-adresi: prodaja@hzn.hr ostvarili popust od 20 % na cijenu hrvatskih norma, koji se mogao kombinirati s postojećim popustima navedenim u članku III. [Cjenika norma i usluga HZN-a](#).